

ΤΑ ΤΡΑΓΙΚΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

Η ΦΤΩΧΕΙΑ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Τ' αποτελέσματα τής παγκόσμιας κρίσεως. Τ'α περιεργα τεχνάσματα τών άνέργων. Πώς δουλεύει ο Φρίτς Στίμερ. Η τραγική του ιστορία. Πώς κατάντησε πλανόδιος κομμωτής. Ο πιο περιεργός ηλεκτρολόγος τού κόσμου. Πώς έγραψε τó ψωμί τους δύο δακτυλογράφει. Τέ άλλεκοτο γραφεία τής Σλόου Χόφερ. Η πείνα τέχνας κατεργάζεται, κτλ.

ΛΟΙΜΟΝΟΝ!... Η παγκόσμια οικονομική κρίση, έχει φέρει σ' όλες τες χώρες τού Παλμού και τού Νέου Κόσμου μιά τρομαχτική ανεργία. Η έσημεριδές, οχεδόν κάθε μέρα, δημοσιεύουν θανάτων άνέργων, από τήν πείνα, ή δραματικές αυτοκτονίες ήλικιωμένων οικογενειάρχων, που δέν μπορούν νά βλέπουν τά παιδιά τους νά υποφέρουν. "Όλα τά Κράτη έχουν τούς άνέργους τους. Στη Γαλλία, στήν Άγγλία, στή Γερμανία αυτοί οι άνθρωποι ύπολογίζονται σ' εκατομμύρια χιλιάδων. "Όσο για τήν Αμερική, είνε τόσο άπειλοπτική ή κατάσταση τών γιάγκηδων, ώστε για νά πάρете μιά ιδέα τής ανεργίας στό Νέο Κόσμο, άρκει νά σάς αναφέρουμε ότι μόνο στό Σικάγο υπάρχουν 1.200.000 άνεργοι! "Όλες αυτές όμως ή χώρες κριθουν τή δυστυχία τους μέ τήν εύθυμη νυχτερινή ζωή τους. Οι μεγάλοκαρχαρία τής βέβαια δέν έπαψαν νά ύποσκεοάζουν. Μά για ποιό λόγο; Κερδίζουν τόσο πολλά. Άλλος ε' καπρός τής δυστυχίας άποτελεί γι' αυτούς ένα πηγή πλουτισμού, γιατί οι έργάτες τούς παρακαλούν νά δουλέψουν για ένα κομμάτι ψωμί. Γι' αυτό τó λόγο, στα μάτια τού ξένου δέν γίνεται άμέσως αισθητή ή δυστυχία τών χωρών που άναφραμε. Έκει όμως που μπορεί κανείς ν' αντίκριση όλη τήν αβύσση και τήν φτώχεια τών άνέργων, είνε ή Βουδαπέστη. Σε κανένα άλλο μέρος άνθρωποι δένδέχτηκαν τόσο μοιρολατρικά τήν οικονομική καταστροφή τους, όσο στήν Ούγγαρία. Δέν έκαναν ούτε έντονες διαμαρτυρίες, ούτε συλλαλητήρια, ούτε αίματηρές συγκρούσεις μέ τήν Άστυνομία. Άρκεθήκαν νά περιορίσουν στό ελάχιστο τις άπαιτήσεις τους από τή ζωή και νά προσπαθήσουν νά ζήσουν όσο μπορούν οικονομικότερα. Μά κι' αυτό δέν ήπόρσαν νά τό κατορθώσουν. Γι' αυτό; Ύπόρχει τόση μεγάλη ανεργία στή Βουδαπέστη, ώστε πολλές χιλιάδες κόσμου μένουν νηστικοί και άστεγοί. Οι πιο έξυπνοι άπ' αυτούς κι' εκείνοι που έξακολουθούν νά έλπίζουν στήν καλύτερή τους ζωή τους, μεταχειρίζονται τά πιο πρωτότυπα και τά πιο περιεργα μέσα, για νά κατορθώσουν νά έξασκήσουν τó επάγγελμά τους. Νά μερικά άπ' αυτά:

Ο Φρίτς Στίμερ, ήταν ένας από τούς καλύτερους κομμωτάς τής Βουδαπέστης. Τό κομμένο του συνεκέντρωνε τόν άριστοκρατικότερο κόσμο τής Ούγγρικης πρωτεύουσας. Ήταν ο πιο άγαπημένος κομμωτής τών γυναικών. Ήξερε νά τούς όντολάρη μέ έξαιρετική τέχνη τά μαλλιά και νά μη δυσαρεστή καμμιά πελάτισσά του. Κάθε χρόνο ο Στίμερ λάνσαρε πάντα δύο-τρια νέα κτενίσματα και τά «κεφάλια» του προκαλοοσαν τó θαυμασμό τών είδικών. Οι άλλοι κομμωταί τόν ζήλευσαν κι' εύχαριστώς άν τόν έπαινον σέ μιά κουταλιά νερό, όν ή τύχη δέν έρχόταν μόνη τής νά τού πάρη ό τι τού ελε δώσει. Μιά μέρα, τελείως μυστηριωδώς, τó κατάστημά του έπιασε φωτιά και μέσα σέ λίγες ώρες κατεστράφη. Ο Φρίτς Στίμερ πήγε νά σκάσει από τή στενοχώρια του. Τό συμβόλαιό του μέ τήν ασφαλιστική εταιρεία είχε τελειώσει λίγες μέρες πριν κι' έτσι δέν έπαρνε καμμιά άποζημίωση. Άπεφάσισε τότε νά ξαναφτιάξη τó κατάστημά του, μέ τις οικονομίες του. "Εκείνο τόν καιρό, γνώρισε ένα μεσίτη τού χρηματιστηρίου, ο οποίος τόν έπεισε νύ παίξη σό χρηματιστήριο τά λεφτά του, νά τά διπλασιάση και ν' άνοίξη κατόπι ένα μεγάλο κομμωτήριο. Ο Στίμερ, δελεασμένος από τά αισιόδοξα λόγια τού φίλου του, προθυμοποιήθηκε νά τού δώση τά λεφτά του για νά παίξη. Μετά δύο μέρες όμως τά εδω νά έξαφανίζονται στις τσέπες τών τυχρών τού χρηματιστηρίου. Ο Φρίτς Στίμερ, ο καλύτερος κι' ο πιο πλούσιος κομμωτής τής Βουδαπέστης, ήταν τελείως κατεστραμμένος. Θέλησε τότε νά έργασθή ως ύπάλληλος σέ κανένα κομμωτήριο. Μά οι συνάδελφοί του που τόν ζήλευσαν, άνοήθηκαν νά

τόν προσλάβουν στό κατάστημά τους. Άλλωστε, δέν είχαν καθόλου δουλειές και μόλις κατάρθωναν νά βγάδουν τά έξόδα τους. Ο άγαπημένος κομμωτής τών γυναικών άρχισε νά περνά μέρες θλιβερές δυστυχίας μαζί μέ τήν γυναίκα του, τήν όμορφη Βέρθα Στίμερ. Πούλησαν όλα τους τά έπιπλα, τά κομμάτια τής Βέρθας, τά ρούχα τους για νά συνηρηθούν και τέλος ήρθε μιά μέρα που δέν είχαν νά φάνε. Η όμορφη κ. Στίμερ, που ήταν άλλοτε βουτηγμένη στό μελάκι και φορούσε κομμάτια άξίας πολλών χιλιάδων πέγκος, ήταν πείνα ντυμένη. Ένα άλλο μαύρο φόρεμα από τó πιο πτηνό ύφασμα. Ο Φρίτς Στίμερ ώστόσο, παρ' όλη τή δυστυχία του, δέν είχε χάσει τó θάρρος του. Αισθανόταν τόν εαυτό του ικανό νά ξανακερδίση τή ζωή του και νά κάνει πάλι εύτυχημένη τήν άγαπημένη γυναίκα του. Τήν παρακάλεσε λοιπόν νά τόν βοηθήση νά ξαναφτιάξη τή ζωή τους. Έκε νη βέβαια δέχτηκε μ' όλη τής τήν καρδιά κι' ο Φρίτς Στίμερ, ο καλύτερος κομμωτής τής Βουδαπέστης, γυρίζει σήμερα στούς δρόμους τών συνοικιών, φορτωμένος μέ μιά κερκίδα και μέ μιά σάκκα, στήν όποία έχει τά έουαλεία του, άκολουθούμενος από τήν γυναίκα του. Σε κάθε πολυκατοικία που θά συναντήση, μπαίνει στήν αλλη τής κι' άφου βάλει τή Βέρθα νά καθήση, άρχίζει νά φωνάζη μ' όλη τή δύναμή του, για νά τόν άκούσουν οι έννοικοι.

—Κυρίες και δεσποινίδες, έλάτε νά δήτε τó νέο κτενίσμα τής μόδας. Μή χάνετε τήν ευκαιρία! Είνε τελείως όμορφα!... Οι κάτοικοι τού σπιτιού δέν άργουν βέβαια νά βγουν στόν έξωσθη στά παράθυρα. Οι πιο περιεργοί μάλιστα κατεβαίνουν και στήν αλλη για νά παρακολουθήσουν αυτό τó θέαμα. Τότε ο Στίμερ χτενίζει μέ μεγάλη έπιτηδεότητα τά μαλλιά τής γυναικός του κι' ύστερα λέει στις γυναίκες τής πολυκατοικίας ότι μπορούν ν' άποκτήσουν κι' αυτές τó "διο κτενίσμα μέ τήν έξευτελιστική τιμή τού ενός πέγκος!

Έτσι ο κομμωτής, που έπαρνε 500 πέγκος για ένα κτενίσμα, κατορθώνει νά συνηρήται σήμερα μ' αυτό τόν τρόπο, γυρίζοντας στις συνεικίες τής Βουδαπέστης και κτενίζοντας τά μαλλιά τών γυναικών!

Η Μάρθα Οδγκερ πάλι μια πολύ όμορφη δακτυλογράφος, μόλις είκοσι χρόνια, κατορθώνει νά συνηρήται, φτιάχνοντας αίτήσεις και έγγραφα μέ τή γραφομηχανή τής, τήν όποία έχει έξκαταστήσει στή γωνιά ενός δρόμου. Κι' όμως αυτή ή χαριτωμένη Ούγγαρέζα πρό ενός άκόμη χρόνου ήταν ιδιαίτερη γραμματέως ενός πολυεκατομμυρίου βιομηχανού, ο οποίος κατεστράφη από τήν οικονομική κρίση και βρέθηκε κι' αυτός μαζί μέ τούς ύπαλλήλους του στό δρόμο.

Μά τήν πιο π... δουλεύει τήν κάνει ασφαλώς ο Βίλλυ Τάλμπεργκ, ένας άνεργος ηλεκτρολόγος. Έπιδορθώνει τά ραδιόφωνα τών πλουσίων κατοίκων τής Βουδαπέστης, τά όποια χαλάει πρωτίτερα ο ίδιος! Ίδου πώς εργάζεται ο παράξενος αυτός άνθρωπος:

Κάθε νύχτα σκαρφάδνει μέ έξαιρετική έπιτηδεότητα στά κεραμίδια τών σπιτιών, χαλάει τις κεραίες τού ραδιοφώνου κι' έπειτα φεύγει, για νά ξαναγυρίση τήν άλλη μέρα τó πρωί. Τότε κτυπάει θαρραλέα τήν πόρτα τού μεγάρου και λέει στόν ύπηρέτη που τó άνοίγει: —Είδοπισσε ότι ήρθε ο ηλεκτρολόγος.

—Μά δέν ζητήσαμε κανένα ηλεκτρολόγο... εξαμαρτύρεται ο θυμώρης.

—Νά κάνης αυτό που σου λέω και νά μην είσαι περιεργος, άφου δέν ξέρεις ό τι έχει χαλάσει τó ραδιοφώνου σας, τó άπάντάς μ' άσπρητότητα ο Τάλμπεργκ.

Ο ύπηρέτης πάει νά είδοπισση τήν κυρία του. Σε λίγο έρχεται εκείνη, περιεργη νά δη τί συμβαίνει.

—Κυρία μου, τής λέει, τότε ο Τάλμπεργκ, περνώντας από τó δρόμο, είδα τήν κεραία τού ραδιοφώνου σας χαλασμένη. Άφήστε νά τήν διορθώσω κι' έπειτα κομιά δινετε ό τι έχετε εύχαρησθη.

Η κυρία πράγματι δέν άργει νά βεβαιωθή ότι είνε αίστά τά λόγια του και

